

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

федеральна влада планує використати протягом наступних 20–30 років, основні зусилля мають бути спрямовані на ефективну експлуатацію, технічне обслуговування, ремонт і модернізацію існуючих об'єктів, а не на будівництво нових.

4. Надлишок майна із низькою ефективністю його використання є результатом багаторічного придбання об'єктів для забезпечення виконання змінних цілей, завдань і програм, а також наслідком складності утилізації об'єктів. Обставини, які перешкоджають продажу, переходу права власності, знесенню або іншим способам утилізації, – складність правил передачі прав власності недержавним суб'єктам, перешкоди, створені бюджетною системою, питання безпеки тощо.

5. Необхідні видатки для нормального огляду, утримання та ремонту об'єктів, як правило, знаходяться у діапазоні від 2 до 4 відсотків від їхньої відновної вартості. При відсутності конкретної інформації, на підставі якої повинні відліятися бюджетні кошти на утримання та ремонт, фінансування має здійснюватися на рівні мінімального значення. На тих об'єктах, де допущене відставання, вкладення повинні перевищувати вказаній мінімальний рівень, поки стан об'єкту не буде нормалізований.

6. Нинішні структури виявилися неспроможними проводити змінив системі управління державним нерухомим майном. Тому подальше реформування управління державною нерухомістю має відбуватися починаючи з найвищого рівня і вимагає ефективного керівництва з боку законодавчої та виконавчої гілок влади, що зумовлене масштабом проблем та їхньою складністю. Доцільним є створення міжвідомчого керівного органу.

7. Серйозними є методологічні проблеми управління нерухомим майном держави. Необхідно максимально стандартизувати відповідні процедури і методи, що застосовуються різними суб'єктами управління. Важливо уніфікувати сис-

тему обліку, звітності і статистики щодо нерухомого майна державної власності.

8. Об'єднання управління федеральними об'єктами в один портфель є основною методологічною задачею. На додаток: усі повинні усвідомити необхідність встановлення взаємозв'язку між інвестиціями в утримання портфелю об'єктів зі всеосяжною місією своєї організації.

Список використаних джерел

1. Predicting outcomes of investments in maintenance and repair of federal facilities. – Washington D.C.: The National Academies Press, 2011. – 135 p.
2. Офіційний сайт Фонду держаного майна України. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.spfu.gov.ua>.
3. Офіциальный сайт Росимущества. – [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://www.rosim.ru/about/reports/statistics>
4. Total asset management manual / Government asset management Committee. – Sydney: 2001. – 392 p.
5. Booty, F. Facilities management handbook. 4-th edition / F. Booty. – Oxford: Elsevier., 2009. – 459 p.
6. NRC (National Research Council). Committing to the Cost of Ownership: Maintenance and Repair of Public Buildings. Washington, D.C.: 1990. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу:<https://books.google.com.ua/books/about/>
7. Federal Real Property: Government's Fiscal Exposure from Repair and Maintenance Backlogs Is Unclear. Washington, D.C.: GAO, 2008. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gao.gov/products/GAO-09-10>
8. Ніколаєва Т.В. Науково-методичні основи управління господарськими системами домоволодіння / Т.В. Ніколаєва. Автореф. дис. ...к.е.н.: 08.00.04 / Ніколаєва Тетяна Володимирівна. – К.: НДЕІ, 2013. – 20 с.

І.І. СТРЕЛОК,

к.е.н., Київська державна академія водного транспорту ім. гетьмана Петра Коняшевича–Сагайдачного

Рейтингова оцінка суднобудівних–судноремонтних заводів

У статті висвітлено основні положення процесу рейтингового оцінювання суднобудівних–судноремонтних заводів за запропонованим методичним підходом, який передбачає особливості їхньої діяльності. За допомогою сформованої системи показників отримано різносторонню характеристику якості виробничої, фінансової, споживчої, корпоративно–соціальної сфер діяльності підприємств галузі суднобудування та судноремонту з визначенням лідерських позицій.

Ключові слова: рейтингова оцінка, суднобудівні–судноремонтні заводи.

І.І. СТРЕЛОК,

к.е.н., Киевская государственная академия водного транспорта им. гетмана Петра Коняшевича–Сагайдачного

Рейтинговая оценка судостроительных–судоремонтных заводов

В статье освещены основные положения процесса рейтингового оценивания судостроительных–судоремонтных заводов по предложенным методическим подходам, предусматривающим особенности их деятельности. С помощью сформированной системы показателей получена разносторонняя характеристика качества производственной, финансовой, потребительской, корпоративно–социальной сфер деятельности предприятий отрасли судостроения и судоремонта с определением лидерских позиций.

Ключевые слова: рейтинговая оценка, судостроительные–судоремонтные заводы.

І. СТРИЛОК,

Candidate of Sciences (Economics), Kyiv state maritime academy after hetman Petro Konashevich–Sahaydachnyi

Rating of the shipbuilding and ship-repairing plants

The article highlights the main provisions of the rating assessment process shipbuilding and ship-repairing plants proposed methodological approach that included analysis of their activities. With the help of the formed system of indicators received the

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

versatile characteristics of quality industrial, financial, consumer, corporate and social spheres of activity of the enterprises of the industry of shipbuilding and ship repair with the definition of leadership positions.

Keywords: rating, shipbuilding and ship-repairing plants.

Постановка проблеми. Судноремонтна та суднобудівна галузі характеризують науково-технічний рівень країни, зосереджуючи у своїй продукції досягнення новітніх технологій, електроніки, машинобудування, металургії.

Сьогодні в Україні суднобудівні–судноремонтні заводи та підприємства завантажені першою чергою замовленнями на судноремонт і будівництво невеликих суден, проте технічний і технологічний потенціал збережений для подальшого виробничого зростання і забезпечення клієнтів якісними послугами та продукцією.

Виробничі потужності, грамотна споживча та корпоративна соціальна політика, збереження конкурентних позицій на ринку створюють умови для ефективного розвитку та успіху. Виходячи з цього отримання максимально повної та об'єктивної оцінки підприємства можливе при врахуванні критеріїв різностороннього напряму, що відносяться як до самого підприємства, його виробничо-господарської діяльності, ринкової активності, так і до додаткових послуг, з різними одиницями вимірювання.

Тому питання, пов'язані з методичним підходом до комплексної рейтингової оцінки підприємств, які належать до сфери суднобудування та судноремонту, є до цього моменту не вивченими.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Питання оцінки діяльності суднобудівних–судноремонтних заводів розглядалися у працях М.О. Коблош [1], Г.В. Єфи-

мова, О.В. Пащенко [2], Т.А. Головина, С.В. Погонев [3], Ю.В. Мостова [4], однак серед науковців не існує єдиної думки щодо методів та системи показників рейтингової оцінки.

Метою статті є проведення рейтингового оцінювання суднобудівних–судноремонтних заводів за представленою полікритеріальною методикою, орієнтованою на особливості їхньої діяльності.

Виклад основного матеріалу. Рейтингове оцінювання за запропонованою методикою на основі полікритеріального підходу дозволяє врахувати сукупність окремих характеристик діяльності та звести процес прийняття рішень до зavedання вибору найкращого підприємства в галузі.

Коефіцієнтний аналіз фінансових показників діяльності ССРЗ за 2013 рік розраховано за даними публічної звітності та наведено в табл. 1.

У табл. 2 зображені показники, за якими можна оцінити масштаби діяльності ССРЗ та його виробничі можливості.

Вихідні дані порівняльної рейтингової оцінки ССРЗ представлені у вигляді матриць: за фінансовими показниками (a_{ij}) та еталон max a_{ij} , за виробничими показниками (v_{ij}), де у стовпчиках записані заводи ($j=1, 2, 3, \dots, m$), а по рядках – показники ($i=1, 2, 3, \dots, n$).

У матрицях $opt, max a_{ij}$ та $max v_{ij}$ формуємо еталонне підприємство шляхом вибору максимального значення по підприємствах відповідно.

Таблиця 1. Фінансові показники діяльності ССРЗ за 2013 рік

№	Фінансові показники діяльності судноремонтних заводів	Київський ССРЗ	Кілійський ССРЗ	ПАТ «Дунай–судно ремонт»	Феодосійський СМЗ	СРЗ «Южний Севастополь»
1	2	3	4	5	6	7
Показники оцінки ліквідності						
1	$K_{\text{пот. ліквідності}}$	0,11	0,21	0,11	0,15	0,08
2	$K_{\text{абсол. ліквідності}}$	0,02	0,001	2,47	0,013	0,008
3	$K_{\text{покриття}}$	2,75	2,01	1,15	0,37	0,12
4	$K_{\text{маневреності}}$	1,89	0,22	0,08	-0,76	-5,29
Показники фінансової стійкості						
5	$K_{\text{автономії}}$	0,27	0,82	0,54	0,46	0,09
6	$K_{\text{фін. стійк.}}$	0,36	4,69	1,17	0,84	0,10
7	$K_{\text{інвестування}}$	1,26	1,28	0,82	2,28	0,25
Показники оцінки ділової активності						
8	$K_{\text{загал. оборотн. капіталу}}$	0,05	0,15	0,21	0,30	0,13
9	$K_{\text{оборотн. матер. обор.}}$	2,66	3,50	3,14	4,29	11,54
10	$K_{\text{оборотн. дебіт. заборг.}}$	3,15	6,16	9,62	5,67	4,20
11	$K_{\text{оборотн. кредит. заборг.}}$	0,28	1,31	1,06	0,76	0,32
12	$K_{\text{оборотн. найб. ліквід. к.}}$	0,38	0,36	0,48	2,07	0,48
13	$K_{\text{оборотн. вл. капіталу}}$	0,30	0,28	0,58	0,91	1,93
14	$K_{\text{оборотн. оборотн. к.}}$	0,16	1,29	7,02	-1,20	-0,37
15	$Fondovid. osn. k. \ i n HA$	15,89	1241	4283	59,27	0,592
Показники оцінки прибутковості господарської діяльності						
16	$R_{\text{активів}}$	0,0002	-0,0834	-0,0175	-0,3195	-0,05
17	$R_{\text{основних засобів}}$	0,0012	-0,1942	-0,0399	-0,3195	-0,1769
18	$R_{\text{власного капіт.}}$	0,0009	-0,1518	-0,0488	-0,1403	-0,7171
19	$R_{\text{прибутку}}$	0,003	-0,54	-0,08	-0,15	-0,37
Показники оцінки ефективності управління						
20	Прибуток	67	-5607	-3595	-439	-12728

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Таблиця 2. Виробничі показники діяльності ССРЗ за 2013 рік

№ пп	Виробничі показники діяльності судноремонтних заводів за 2013 рік	Обсяг товарної продукції, тис. грн.	Відремонтовано суден, од.	Рівень використання виробничих потужностей, %	Продуктивність праці, тис. грн./чол.	Коефіцієнт придатності ОЗ
1	Київський ССРЗ	22028	16	80	108,51	0,52
2	Кілійський ССРЗ	10304	43	63	41,89	0,65
3	ПАТ «Дунайсудноремонт»	42830	15	50	111,25	0,86
4	Феодосійський СМЗ	2188	5	30	29,57	0,53
5	СРЗ «Южний Севастополь»	34307	12	46	385,47	0,33

$$\alpha_{ij} = \begin{pmatrix} 0,11 & 0,21 & 0,11 & 0,15 & 0,08 \\ 0,02 & 0,001 & 2,47 & 0,013 & 0,008 \\ 2,75 & 2,01 & 1,15 & 0,37 & 0,12 \\ 1,89 & 0,22 & 0,08 & -0,76 & -5,29 \\ 0,27 & 0,82 & 0,54 & 0,46 & 0,09 \\ 0,36 & 4,69 & 1,17 & 0,84 & 0,1 \\ 1,26 & 1,28 & 0,82 & 2,28 & 0,25 \\ 0,05 & 0,15 & 0,21 & 0,3 & 0,13 \\ 2,66 & 3,5 & 3,14 & 4,29 & 11,54 \\ 3,15 & 6,16 & 9,62 & 5,67 & 4,2 \\ 0,28 & 1,31 & 1,06 & 0,76 & 0,32 \\ 0,38 & 0,36 & 0,48 & 2,07 & 0,48 \\ 0,3 & 0,28 & 0,58 & 0,91 & 1,93 \\ 0,16 & 1,29 & 7,02 & -1,2 & -0,37 \\ 15,89 & 1241 & 4283 & 59,27 & 0,592 \\ 0,0002 & -0,0834 & -0,017 & -0,32 & -0,05 \\ 0,0012 & -0,1942 & -0,039 & -0,32 & -0,176 \\ 0,0009 & -0,1518 & -0,048 & -0,14 & -0,717 \\ 0,003 & -0,54 & -0,08 & -0,15 & -0,37 \\ 67 & -5607 & -3595 & -439 & -12728 \end{pmatrix}$$

$$opt, \max a_{ij} =$$

$$x_{ij}^{\Phi_B} = \begin{pmatrix} 0,21 \\ 2,47 \\ 2,75 \\ 1,89 \\ 0,82 \\ 4,69 \\ 2,28 \\ 0,3 \\ 11,54 \\ 9,62 \\ 1,31 \\ 2,07 \\ 1,93 \\ 7,02 \\ 4283 \\ 0,0002 \\ 0,0012 \\ 0,0009 \\ 0,003 \\ 67 \end{pmatrix}$$

Далі для кожного аналізованого заводу визначимо його рейтингову оцінку за групою фінансових та виробничих показників за формулами:

$$R_j^{\Phi} = \sqrt{(1 - x_{1j}^{\Phi})^2 + (1 - x_{2j}^{\Phi})^2 + \dots + (1 - x_{nj}^{\Phi})^2}, \quad (3)$$

$$\text{та } R_j^B = \sqrt{(1 - x_{1j}^B)^2 + (1 - x_{2j}^B)^2 + \dots + (1 - x_{nj}^B)^2}, \quad (4)$$

де R_j^{Φ} – рейтингова оцінка за фінансовими показниками для j -го підприємства;

R_j^B – рейтингова оцінка за виробничими показниками для j -го підприємства;

$x_{1j}, x_{2j}, \dots, x_{nj}$ – стандартизовані показники j -го підприємства.

Результати розрахунку рейтингових оцінок R_j^{Φ} за фінансовими та R_j^B за виробничими показниками судноремонтних заводів та присвоєння їм рейтингу в порядку убування рейтингової оцінки наведені в табл. 3.

Наступним етапом є побудова таблиці зі споживчими показниками (табл. 4). Дані споживчих показників заносяться в таблицю для оцінки споживчого рейтингу ССРЗ. Показникам присвоюється оцінка 1 – «Так», 0 – «Ні». Оцінка показника терміну роботи на ринку здійснюється за шкалою від 1 до 5 балів. Максимальна кількість балів присвоюється заводу з найдовшим терміном роботи (досвідом), мінімальна – із найменшим.

Відповідність діяльності ССРЗ міжнародним стандартам ведення бізнесу в соціальній сфері можна оцінити за допомогою показників корпоративної соціальної відповідальності, що наведені в табл. 5.

Результати рейтингування суднобудівних–судноремонтних заводів за групами показників (фінансові, виробничі, споживчі та корпоративної соціальної відповідальності) і загальна рейтингова оцінка наведені в табл. 6.

Визначення позиції заводів у рейтингу відбувається за методом найменших квадратів, завод із найменшим значенням суми балів визнається найкращим.

У результаті проведення рейтингової оцінки суднобудівних–судноремонтних заводів було визначено, що лідерську позицію займає Київський ССРЗ із найвищими позиціями в усіх сферах оцінювання. Феодосійський СМЗ показав найнижчі результати за фінансовими та виробничими показниками серед рейтингованих підприємств.

Вихідні дані матриці a_{ij} та v_{ij} необхідно стандартизувати (додаток Н) відносно відповідного показника еталонного підприємства за формулами:

$$x_{ij}^{\Phi} = \frac{a_{ij}}{\max a_{ij}} \text{ – для фінансових показників,} \quad (1)$$

$$x_{ij}^B = \frac{v_{ij}}{\max v_{ij}} \text{ – для виробничих показників.} \quad (2)$$

де x_{ij} – стандартизовані показники стану j -го підприємства водного транспорту;

a_{ij} – фактичні значення показника j -го підприємства водного транспорту.

$$x_{ij}^{\Phi} = \begin{pmatrix} 0,5238 & 1 & 0,52381 & 0,71429 & 0,38 \\ 0,0081 & 0,0004 & 1 & 0,00526 & 0,003239 \\ 1 & 0,7309 & 0,418182 & 0,13455 & 0,043636 \\ 1 & 0,1164 & 0,042328 & -0,4021 & -2,79894 \\ 0,3293 & 1 & 0,658537 & 0,56098 & 0,109756 \\ 0,0768 & 1 & 0,249467 & 0,1791 & 0,021322 \\ 0,5526 & 0,5614 & 0,359649 & 1 & 0,109649 \\ 0,1667 & 0,5000 & 0,7 & 1 & 0,433333 \\ 0,2305 & 0,3033 & 0,272097 & 0,37175 & 1 \\ 0,3274 & 0,6403 & 1 & 0,5894 & 0,43659 \\ 0,2137 & 1,0000 & 0,80916 & 0,58015 & 0,244275 \\ 0,1836 & 0,1739 & 0,231884 & 1 & 0,231884 \\ 0,1554 & 0,1451 & 0,300518 & 0,4715 & 1 \\ 0,0228 & 0,1838 & 1 & -0,1709 & -0,05271 \\ 0,0037 & 0,2898 & 1 & 0,01384 & 0,000138 \\ 1 & -417 & -87,5 & -1597,5 & -250 \\ 1 & -161,83 & -33,25 & -266,25 & -147,41 \\ 1 & -168,66 & -54,22 & -155,89 & -796,77 \\ 1 & -180 & -26,66 & -50 & -123,33 \\ 1 & -83,686 & -53,65 & -6,5522 & -189,97 \end{pmatrix}$$

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Таблиця 3. Узагальнення результатів рейтингування ССРЗ за групами показників

№	Суднобудівні- судноремонтні заводи	Рейтингова оцінка за фінансовими показниками, R_j^F	Місце	Рейтингова оцінка за виробничими показниками, R_j^V		Місце
				Рейтингова оцінка за виробничими показниками, R_j^V	Місце	
1	Київський ССРЗ	2,90	1	1,28		2
2	Кілійський ССРЗ	519,6	3	1,51		4
3	ПАТ «Дунайсудноремонт»	125,8	2	1,03		1
4	Феодосійський СМЗ	1629,1	5	2,15		5
5	СРЗ «Южний Севастополь»	879,5	4	1,48		3

Таблиця 4. Споживчі показники діяльності ССРЗ за 2013 рік

№ п.п.	Судноремонтні заводи	Результати рейтингування споживчого показника									Узагальнююча рейтнгова оцінка
		Модернізація флагштаків	Модернізація перебордінг та перекладання суден	Постачання судноваго обслуговування	Модернізація відходів	Модернізація кластер	Митницько-бронкерські послуги	Гарантія якості та термінів	Гарантія на ринку (фасаді роботи)	Сума балів	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	Київський ССРЗ	0	1	1	1	0	1	118	5	9	1
2	Кілійський ССРЗ	0	1	1	1	0	1	66	2	6	2
3	ПАТ «Дунайсудноремонт»	0	1	0	1	0	1	67	3	6	2
4	Феодосійський СМЗ	0	0	1	0	0	0	68	4	5	3
5	СРЗ «Южний Севастополь»	0	1	1	1	1	1	12	1	6	2

Таблиця 5. Показники корпоративної соціальної відповідальності ССРЗ

Об'єкти рейтингування	Сферометрична політика КСВ	Щорічний соціальний звіт	Соц. захист ветеранів праці, етнічн.	та / або КСВ підприємства охоплює базові розділи:									Загальний рейтинг				
				Взаємодія з працівниками, ветеранами	Взаємодія з суспільством в цілому, довкіллям	Взаємодія з клієнтами, партнерами											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	Київський ССРЗ	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	7	1	
2	Кілійський ССРЗ	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	3
3	Дунайсудноремонт	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	6	2
4	Феодосійський СМЗ	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	3
5	СРЗ «Южний Севастополь»	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	3

Таблиця 6. Узагальнення результатів рейтингування суднобудівних–судноремонтних заводів

№ п.п.	Перелік підприємств – об'єктів рейтингування	Результати рейтингування						загальна рейтнгова оцінка	
		поелементні рейтнгові оцінки за сферами, R_j^i				сума балів			
		фінансові показники	виробничі показники	споживчі показники	показники КСВ	сума балів	місце		
1	Київський ССРЗ	1	2	1	1	5	1		
2	Кілійський ССРЗ	4	3	2	3	12	3		
3	Дунайсудноремонт	2	1	2	2	7	2		
4	Феодосійський СМЗ	5	5	3	3	16	4		
5	СРЗ «Южний Севастополь»	4	3	2	3	12	3		

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Висновки

Отримані результати проведення рейтингової оцінки за полікритеріальною методикою на базі таксонометричного підходу та за запропонованою системою показників свідчить, що рейтингова оцінка суднобудівних–судноремонтних заводів на основі формування рейтингових оцінок за групами показників (фінансові, виробничі, споживчі, соціально–корпоративні) та узагальненого рейтингу сприяють оптимальному вибору якісних робіт та послуг серед конкуруючих підприємств; поширенню передового досвіду кращих підрозділів підприємства або інших підприємств; ідентифікації та аналізу процесів, що потребують покращення; визначення обсягу змін, що відбулися з моменту проведення попередньої рейтингової оцінки; визнанню досягнень і стимулюванню підприємств (працівників).

Список використаних джерел

- Коблош М.О. Комплексна оцінка результативності реструктуризації суднобудівних підприємств / М.О. Коблош. – К.: Науковий світ, 2001. – 57 с.
- Єфімова Г.В. Удосконалення методики оцінки інвестиційної привабливості / Г.В. Єфімова, О.В. Пащенко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – № 5. – С. 139–142.
- Головина Т.А. Методика оцінки рівня конкурентоспроможності підприємств судостроительно–судоремонтної отраслі [Електрон. ресурс] / Т.А. Головина, С.В. Погонев // Вопросы современной экономики. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <http://economic-journal.net/2013/06/1162/>.
- Мостовая Ю.В. Формирование механизма оценки конкурентного потенциала судостроительно–судоремонтных предприятий: автореф. дис. на заслужені наук. ступеня канд. ек. наук: спец. 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством» / Мостовая Ю.В. – Астрахань, 2009. – 22 с.

Ю.Л. ТРУШ,

к.е.н., доцент, Національний університет харчових технологій,

Ю.Г. ЛЕВЧЕНКО,

к.е.н., доцент, Національний університет харчових технологій

Комплекс заходів для удосконалення системи управління якістю продукції

На підприємствах з виробництва хлібопекарських виробів управління якістю здійснюється вибірково, без чіткого взаємозв'язку всіх функцій системи управління якістю, в умовах недостатнього врахування впливу на якість основних організаційно–економічних факторів, а також адміністративних важелів. Комплексне вирішення цих питань у галузі дозволить підвищити якість та конкурентоспроможність продукції підприємств зазначеного виду діяльності.

Ключові слова: маркетингова політика, організація виробництва, праця, підприємство, якість, система.

Ю.Л. ТРУШ,

к.э.н., доцент, Национальный университет пищевых технологий,

Ю.Г. ЛЕВЧЕНКО,

к.э.н., доцент, Национальный университет пищевых технологий

Комплекс мероприятий по совершенствованию системы управления качеством продукции

На предприятиях по производству хлебобулочных изделий управление качеством осуществляется выборочно, без четкой взаимосвязи всех функций системы управления качеством, в условиях недостаточного учета влияния на качество основных организационно-экономических факторов, а также административных рычагов. Комплексное решение этих вопросов в отрасли позволит повысить качество и конкурентоспособность продукции предприятий указанного вида деятельности.

Ключевые слова: маркетинговая политика, организация производства, труд, предприятие, качество, система.

Y. TRUSH,

candidate of economic sciences, National University of Food Technologies,

Y. LEVCHENKO,

candidate of economic sciences, National University of Food Technologies

The set of measures for the improvement of quality management system

In the production of bakery products quality control is carried out selectively, without a clear relationship of all functions of a quality management system in low taking into account the impact on the quality of major organizational and economic factors, as well as administrative tools. Integrated address these issues in the area will improve the quality and competitiveness of products of this type of activity.

Keywords: marketing strategy, production, labor, enterprise quality system.

Постановка проблеми. Питання, що пов’язані з удосконаленням системи управління якістю продукції, мають прямий зв’язок з необхідністю пропозицій заходів, які впливають на покращення функціонування системи якості. Своєю чергою, висока якість виробленої продукції, що залежить від ефектив-

ності функціонування системи управління якістю продукції на підприємствах хлібопекарської галузі, і є важливим фактором підвищення рівня конкурентоспроможності продукції.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Аналіз літературних джерел свідчить, що на конкурентоспромож-